

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szállási Dezső-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Ujabb izgalmak Németországban

Jön az új pénz — Mindenki szabadul a papírmárkától
A német munkások francia segítség-
hez fordulnak a nagyiparosok ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A kormány hajlandónak nyilatkozott tárgyalásokat kezdeni a Ruhr-vidék megszállásakor beszüntetett kiigyeztető eljárás újrafelvételéről.

A mai minisztertanácson különben öt új pénznemet állapítanak meg.

Egy aranyra szóló bankjegyet, félzalog bankjegyet, régi papírmárkát és végül aranykölcson kötvényt.

A lakosság óriási izgalomban él. Mindenki szabadulni igyekszik a papírmárkától, holott biztos, hogy a papírmárka is forgalomban marad.

A kormány Müller tábornoknak a proletár szászok feloszlításáról szóló rendeletét jogszerűnek tekinti. A szász államkormány tiltakozása ellen érvényt szerez rendeleteinek, valamint szükség esetén a rend és a nyugalom biztosítására megerősítő csapatokat küld Szászországba.

Az üzemi tanácsok 18-iki kongresszusát Müller tábornok betiltotta.

A berlini kommunisták tíz népgyűlést rendeztek a Közép-németország felől fenyegető döntő támadás ellen.

A szászországi szocialista

és kommunista uralom védelmére a proletárság szükség esetén általános sztrájkot mond ki.

A gelsenkircheni munkásüzemi tanácsok elhárították, hogy ha a német gyáriparosok nem állanak el az üzem korlátozástól Degoutte tábornok, francia parancsnokhoz fordulnak, hogy a franciák vegyék át az üzemek vezetését.

Bécsből jelentik: Stresemann és Seypel között a tárgyalások a jövő csütörtökre várható Voralbergben.

A váradi fascista gyűlés

Nyilatkozik a rendőrprefektus — Mit mond Bancilla?

Élénk meglepetést keltett az Estilap tegnapi számában megjelent híradás, amely bukaresti lapok tudósítása alapján beszámolt egy Nagyváradon lefolyt fascista gyűlésről. A Dimineata, Adeverul és a Lupta bő referádákkal szolgált a Delfia-vendéglőben megtartott értekezletről, amelynek elnöke Marcus István, volt nagyváradai rendőrprefektus lett volna. Azt is hírül adták a bukaresti lapok, hogy a váradi fascista gyűléssel kapcsolatosan számos letartóztatás történt. Erről természetesen ma sem tudtunk semmit, ellenben az értekezleten résztvett és a bukaresti lapokban említett személyek elhárították maguktól az együttléstől közölt beszámoló tendenciáját. Annyi azonban mégis csak tény, hogy összejöttek a Delfiában néhányan, s megannyitárvetették az aktuális politikai problémákat. Messzemenő koncepciói, vagy pláne szervező jellege nem volt az értekezletnek. Ezt mondják az érdekeltek.

A híradások azonban olyasmiről is beszéltek, hogy a gyűlés rendőri asszisztenciával folyt le, s Catana rendőrprefektus személyesen irányította azokat a rendfentartási intézkedéseket, amelyeket ez alkalomból szükségesnek tartottak foganatosítani.

Az Estilap munkatársa ma felkereste Catana Aurél rendőrprefektust, aki az érdekes esettel kapcsolatosan a következő képen nyilatkozott:

— A legkategorikusabban megcáfolom a Dimineata, Lupta és más bukaresti lapok szenzációhajhászó híreit az állítólagos nagyváradai fascista nagygyűlésről. A Delfin-étteremben nem volt semmiféle fascista vagy antiszemita gyűlés, csak egyszerű társasvacsora, amelyet a városban jólismert urak rendeztek, akiknek semmi közük a fascizmushoz, vagy antiszemitizmushoz. Erről a társas vacsoráról még kellő időben értesültem és tudtam, hogy nem gyűlésről van szó, csak néhány ember szórákosáról. Lehet, hogy e vacsora alkalmával beszélgettek a fascizmus és antiszemitizmus kérdéséről, azonban csak elvileg; így pedig minden ember beszélhet bármiről barátaival. Már többször kijelentettem és most újból kijelentem, hogy amíg én ezen a helyen vagyok, addig kapott rendeleteim értelmében semmiféle izgatónépgyűlést vagy tüntetést nem fogok engedélyezni, bárki akarja is azt rendezni; annál is inkább, mert itt hadizóna van.

— Tulajdonképpen Nagyvára-

don nincs is fascista párt. Hogy vannak emberek, akiknek ilyen elveik, nézeteik vannak az nem tartozik miránk.

— Azt hiszem, ebben az esetben is izléstelen tréfáról van szó, amint a multkor is történt, amikor az a hír terjedt el, hogy a fascista összeesküvéssel kapcsolatban néhány váradi jónévű urat letartóztattak. Hogy ilyen fantasztikus hírek a jövőben nyugtalanságot ne okozzanak, nyomozást indítottam, hogy ki adta ezeket az információkat a bukaresti lapoknak? Nagyváradon a lehetőséghez képest mindenkinek tevékenységét ellenőrzöm és biztosítom a polgárságot arról, hogy törvényadta jogommal élve teljesítem kötelességemet.

Az állítólagos nagyváradai fascista-mozgalomba került legérdekesebb nevek egyike Juon P. Bancilláé, a nagyváradai sziguranca volt főnöké. Meg kell vallani, hogy nem ujság az, hogy a fascista, sőt antiszemita mozgolódásba gyakran keveredik bele Bancilla neve. Őt tartják Váradon a titkos fascista vezérnek, s minden kedves madora és közvetlensége mellett holmi elszánt fascista agitátort sejtene benne. Noshát ma végre megadja a sűrű gyanúsítások

ra a választ. Ma érkezett haza Bukarestből, s ma már nyilatkozatra is birtuk. Bancilla ma szó szerint ezeket mondta a Nagyvárad Estilapnak:

— Nagy meglepetésemre olvastam lapjokban, hogy én résztvettem egy Nagyváradon tartott fascista népgyűlésen.

— Kategorikusan visszautasítottam ezt az inszinuációt még ha bukaresti lap információira támaszkodik is és az eféle igaztalan állításokat, mert jelzett időpontban éppen uton voltam Bukarest felé, elhárítom magamról. A Dimineata és a Lupta közlései hamisak és tendenciózusak s ezt már Bukarestben megcáfoltam. Nem vagyok fascista, de mint román közletről érdekel országom jelenlegi helyzete és jövő perspektívája és ezért kijelentem, hogy nincs bennem semmi-ellenes érzület egy új mozgalommal szemben, amelynek az a célja, hogy a lelkeket egy törvényes akció végigküzdesére mozgósítsa, olyan akcióra, amelyet az ország helyzetének megjavítására le kell folytatni. Ezen az akción, a nemzeti energiáknak ezen az észszerű módon való mozgósításán nem más értek, mint a nép művelését, a munkakötelezettség megszervezését, a korrupció és visszaélések kiirtását és más hasonló eszméket. Mindezt azonban anélkül, hogy a romániai társadalom polgárainak különböző kategóriái között a jövő szony veszélyeztetve legyen. Szóval, gátat vetve a jogtalanságoknak, mindenki igyekezzék a polgárok kollektív érdekeinek tiszteltetésben tartásán.

— Nevetséges, hogy ilyen akciókat, amelyeknek szemmeláthatóan felsőbbrendű céljuk van, a sajtó egy része kritikával, sőt jajveszékéléssel fogadja és így aztán téves módon történt beállításával szép eszméket kompromittál.

— Minden másfajta agitációt elítélek, mert ellentétben áll a demokráciával, civilizációval és az államrezonnal.

Agoston Péter Oroszország japáni nagykövete

Berlini szikratávirat jelenti: Agoston Pétert, a magyar tanácsköztársaság volt külügyi népbiztosát aki most Moszkvában él, az orosz kormány kinevezte Szovjet-Oroszország japáni nagykövetévé.

DORIAN Filmszínház

Kedd Szerda

Ira Toscani
csókjaIzgalmas cirkuszdráma
5 felvonásban

DORIAN FILM!

HIREK

Három asszony
szereleme

Egyik németországi duodec nagyhercegség fővárosának Dornhausen-nek, szenzációja van: Wolbring Arnold, a világhírű zeneszerző, a kis város szülőtte, deresedő fejjel második házasságra szánta magát: feleségül vette a hercegi udvarmester csodaszép leányát, Violát.

Wolbring egyéniségét csupa misztikum veszi körül. Még kis gyermekkorában megismerkedt a cigányleánnyal, melynek neki egy cigányleány, hogy: „Három asszony hoz rád szerencsét. Egy szőke, egy fekete, meg egy barna. A szőke hozza a gazdagságot, a fekete a dicsőséget, a barna — az igazi földi boldogságot”.

A jóslat beteljesedett. Első felesége, a gyönyörű szőke Lola hamar sirba száll és óriási vagyon marad utána. A dicsőséget maga a cigányleány hozza meg neki; sokáig szeretője és legszebb kompozícióit a fekete démon inspirálja. És végül megjön a barna asszony is: Viola, aki az igazi földi boldogságot jelenti számára.

Igy beszéli ezt el Panhuys, a mostanában igen divatos német regényíró „Három asszony szereleme” című regényében amely Panhuys többi műveivel együtt megkapható a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában.

* Lengyel Menyhért és Biró Lajos együtt írnak darabot. Lengyel Menyhért és Biró Lajos már szerepeltek együtt, egy színlapon. Társszerzői voltak a *Cárnó* című drámának, amelyet a Nemzeti Színházban játszottak. Most újból együtt írnak darabot, egy tizennégy képből álló drámát, amelynek bemutatója Berlinben lesz.

* A miskolci színház százéves jubileuma. November tizedikén száz esztendeje lesz annak, hogy a Budáról kiszorult színjátszó társaság megnyitotta a Miskolci Nemzeti Színház kapuit. Miskolc, aztán, mindig nevezetes és jelentékeny szerepet játszott a magyar színészet történetében,

különösen Déryné idejében, aki élete utolsó esztendeit is Miskolcon töltötte és ott is temették a régi Anna-temetőben. Miskolc város országos ünnepeinek keretében fogja megünnepelni a színház százéves jubileumát, amelyen részt vesz a kormány és a kulturális testületek is. A színházban Sebestyén Géza színtársulata diszeloadást tart, amelyen eljátszák Kisfaludy Károly *A tatárok Magyarországon* című darabjának első felvonását; száz esztendővel ezelőtt a darabbal nyitották meg a színházat. A centenárium alkalmából márvány emléktáblát helyeznek el annak a háznak a falára, amelyben Déryné lakott. Az ünnepek előkészítésére bizottság alakult a város és vármegye előkelőségeinek részvételével.

* Ujságírógyűlés. Az Erdélyi és Bánáti Ujságírók Szövetségének nagyváradi csoportja ma, kedden este 8 órakor a Kereskedelmi Csarnokban rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésre a csoport tagjait azzal a kéréssel hívom meg, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel, teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. Peredy György titkár.

* Gara Akos külföldi anthológiája. A legközelebbi napokban egy igen érdekes irodalmi újdonság kerül a városi könyvesboltokba. Egy külföldi anthologia, amelyben a nyugat nagy reprezentánsain kívül zsidó és román költők legszebb költeményeit is lefordította Gara Akos, a mű szerzője. A mű becsességét fokozza még a kiállítás gazdagsága, ugyanis a címlapot Pap Domokos festőművész eredeti illusztrációja fogja díszíteni. A könyv bolti árát 20 leibe állapították meg.

* Orvosi hír. Dr Spitzer Márton házaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

* Halálozások. Deák Mariska 19 éves leány temetése szerdán d. u. 2 órakor lesz str. Rosiorilor (Huszár-utca) 9. számú háztól. — Özv. Koritnig Károlyné 59 éves urnó temetése szerdán d. u. 4 órakor lesz Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálványszer) 15. sz. háznál. Germán utóda.

* Uj operettek és dalok: Három grácia, Asszonyok bolondja, Zsigoletto, Nyilik még a sárga rózsa, Bajkál, Simongáti lányok stb. Minden kotta megvan a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

* Ujra megnyílik az olasz tanfolyam. Capra Annio közli az érdekeltekkel, hogy az olasz tanfolyamot az Egyesült Bank és Takarékpénztár helyiségében ismét megnyitja. A tanfolyam teljesen ingyenes s azon bárki részt vehet. A tanítás minden hét keddjén és pénteken történik és mindenkor este fél héttől fél nyolcig tart. A tanfolyam folyó 23-án, kedden este fél hét órakor kezdődik.

* Ha bármilyen eladni valója van, hozza el bizományba, mert hirdetések és jó összeköttetésem révén gyorsan eladom. Rákóczy-ut 30. jobbra. Szász.

A lei-letétek felszabadulása

Bukarest, október 16. A kormány elkészítette az idegen letétek felszabadításáról szóló javaslatot. A külföldi tőkének egyik feltétele volt a pénzügyminiszter külföldi útja alkalmából a blokált lejtétek szabaddá tétele, aminek most a kormány eleget tesz. A javaslat, melyből

rövidesen törvény lesz, bizonyos fokozatokat állapít meg a felszabadítás időpontjára nézve.

Az Ipari Hitelintézet tőkejegyzését befejezték. Magánosok, illetve vállalatok jegyzése 140 milliót tesz ki, a többi a Banca Nationala adja.

* Szenzációs cirkuszfilm — a Dorian-Filmszínházban. Ma kedden egy szenzációs cirkuszfilm, az *Ira Toscani csókja* című 5 felvonásos dráma kerül színre, amelynek főszerepeit a karcsú Ingrid Fose, a nagyszerű Hermann Thimig és Albert Steinruck játsszák. A kitűnő Dorian-film csak két napig, ma, kedden és holnap, szerdán látható a Dorian-filmszínházban. Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

* Az ANGOL—OSZTRAK BANK nagyváradi fióktelepe devizakötésekre autorizált bank, közli a vámirodakkal és az exportörökkel, hogy saját kiállítású vámcsekkek kiszolgáltatására feljogosított és azokat a legjutányosabb áron bocsátja t. ügyfelei rendelkezésére.

* Évtizedek egész sora múlt el azóta, mióta minden okos ember Brázay sósborszeszt használ, egészsége megóvására, ifjúsága megőrzésére. Mindenütt kapható.

* Nyilatkozat a Becsei ügyben. Kaptuk az alábbi sorokat: A Nagyváradi Estilap tegnapi számában *Egy nagyváradi hetilap kinos botránya* címmel cikk jelent meg, amelynek során említés van arról, hogy a Simon-család megbizottja és Becsey László közötti tárgyalásnál én is jelen voltam. Minden félreértés kiküszöbölése végett közlöm, hogy a tárgyalásnál a Simon-család érdekképviselőjében jelentem meg, abban aktív részt nem vettem, mindössze egy ízben tettem megjegyzést, amikor is Becsey a Vágó-féle nyilatkozat le nem közléséből eredő kára rekompenzációjaként 2500 lei értékű hirdetést kért — szem előtt tartva a család érdekeit — igényei lefokozására szolítottam fel. Körössy Béla, hirlapíró.

* Szenzációs bemutató az Apolló-moziban. Tegnap, hétfőn ismét egy hatalmas sláger-filmet mutatott be az Apolló-mozi. Lukrétia Borgia csodaszépségű remekművét hozta színre a legnagyobb sikerrel. A teljesen megtelt nézőtér közönsége élvezettel szemlélte Olaszország csodaszépségű vidékét és történelmi nevezetességű épületeit — ahol a felvételek készültek. — Cselekménye az irodalmi értékű filmnek első felvonásától az utolsóig a legnagyobb mértékben leköttötte a nagyszámú közönség érdeklődését. Sokáig emlékeztessé teszi a hatalmas filmet a rendkívül bájos Liane Haid és Lyda Salmanova, továbbá a filmjátás mestereinek Paul Wegenernek, Albert Bassermanak és a kedvelt Conrad Veidtnek művészi alakításai. Lukrétia Borgia mindenütt a kontinenten 2 részben mutatták be, az

Apolló a 2 rész 12 felvonásos filmet egy részben hozta filmre. Tekintve, hogy a 12 felvonásos kép vetítése legalább 2 órát vesz igénybe, ezért az előadások pontban 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A Lukrétia Borgia még öt napig keddtől—szombatig tartja műsoron az Apolló. A rendkívül érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyeket előre beszerezni.

* A Dreher—Haggenmacher sörgyár közgyűlése. A nagyváradi Dreher—Haggenmacher sörgyár r. t. ma délután közgyűlést tart a Nagyváradi Takarékszövetkezet helyiségében. A gyűlés iránt szerzők előtt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert az alaptőke felemeléséről és a vállalat nacionalizálásáról lesz szó.

* Minden kotta megvan, minden kotta olcsóbb, mint bárhol a Hegedüs hirlapiroda zenemű osztályában.

NYILTÉR

Vadász Géza ur uridivat osztályom vezetője, más vállalat miatt üzletem kötelékéből kilép, ezért is üzletem uridivat osztályát felosztatom és minden elfogadható árban rövid uton kiárúsítom.

Kiárúsításra kerülnek: zeffir, frack, flanel, háló, fehér, apacs és Jäger-íngék, alsónadrágok, zsebkendő, harisnya, zokni, kötött és bőrkecstyü. Borsalino, Habig, Ita és Pless kalapok, sapka, gallér, kézelő, esőköpeny, raglán, bot, ernyő, nyakkendő, bokavédő, swetter, gyapjusál stb., stb.

En gross vevőkkel reggel 8—9-ig, délután 7—8-ig tárgyalok.

Tisztelettel
Ifj. Erdős Albert.

UJABB
KÖNYV ÉS KOTTAKEDVEZMÉNY
a „NAGYVÁRADI ESTILAP” olvasóinak

III. könyvsorozat 25 lei:

Regnier: Egy jámbor ifju.
Hajnik: Mártuska.
Andrejev: Kormányzó.
Mikszáth: Tót atyafiak.
Connan Doyle: Gerard brigadéros.

IV. könyvsorozat 25 lei:

Dickens: Karácsonyi ének.
Ambrus: Tóparti gyilkosság.
Leblanc: Piros hetes.
Weber: Kaland.
Jókai: Sirkő album.

I. kotta-sorozat:

Josef. Sonja. Nur eine Nacht.
Blaues Himmelbett. Kemál. 20 L.

Vidékre 3 lei portó többlet beküldése ellenében bérmentve küldi a HEGEDÜS.

HIRLAPIRODA, Oradea-Mare.

Egy váradi képkiállítás epilogusa

Ferenczy Valér kutat az ellopott képei után

Januárban, bizonyára sokan emlékeznek rá, Ferenczy Valér, a nagybányai festő kolónia egyik legértékesebb tagja, a nagy Ferenczy Károly fia kiállítását rendezett festményeiből a vármelegyházán. A kiállítás nem tartott sokáig. Ferenczy Valér elérte, hogy a nagyváradi közönség fölismerte az értékeit. Husz képet vásároltak tőle a műbarátok. A főúcai szalonokba becsapódott egy kis friss illat, amit a Ferenczy képek vittek magukkal. Ferenczy pedig, akinek már nem egyszer kijutott a dícsőségből is fájt, fájt a szíve a husz képe után. Rosszul esik leírni, csunya prófétai dolog, ha az ember mégis csak a tiszta igazságot tekinti, csunya, csunya, élni is kell, valamiből csak kell élni, hiszen a művész, ma már nem a harmatecépéből táplálkozik és husz kép, husz képek az ára — Ferenczy, mit is mondjunk csak, hogy is mondjuk, nem dicsőséget aratni jött Váradra, hanem eladni. Igen, eladni a művészete termékeit s mikor eladta — ez a művész igazi sorsa — fájt a szíve a képek után, amelyekhez emlékek, élmények, titkos gondolatok és remegő művészabrándjai fűződtek.

És most tessék elképzelni, vége van a kiállításnak, összepakkol, fáj a szíve, hiába no, de fáj, összepakkol, hazaviszi a megmaradt képeket s egy pillanatra örül, — így van ez — örül, hogy haza is hozhatott valamit, hozzáfog a kipakolásukhoz, hogy mindet külön csokolgassa a szemével hogy beszéljen hozzájuk, ahogy az ember a porontyával szokott beszélni gyügyöve édesen — és pakkol és — és hiányzik négy kép. Négy legszebb, legkedvesebb képe.

A képek eltűntek. Képzeltető, hogy Ferenczyt nem csekély meglepetés érte. Még, ha eladta volna őket, de nyilvánvalóan lopás történt. A képek eltűntek, a nyomukra bukkanl pedig Ferenczy nem érezte magát elég erősnek. Úgyebár, ez után mindenki azt hinné, hogy Ferenczy a rendőrséghez fordult segítségért. Nem, ezt nem tette Ferenczy. Nagyon is reklámizé lett volna a dolognak, ha akkor a rendőrség a lapokat értesíti róla. Ferenczy tehát a tapintatosabb megoldáshoz folyamodott. Főlkérte dr Szántó Dezső ügyvédet, akét megbízott, hogy magánaton nyomoztasson a tettes és a képek után.

Ez után visszautazott Nagybányára és várta az eredményt. Csakhamar értesítést kapott Váradról. A tettes ez és ez. Itt és itt lakott. Ide meg ide vitte a képet magával, aztán ő is, meg a képek is eltűntek.

Szóval a tettest már tudták, hogy ki, de a képek — azok még a mai napig sem kerültek elő. Talán itt vannak. Talán itt adta el a tolvaj, vagy más városba illant velük együtt s ott értékesítette a valóban becses festményeket. Ez a kérdés a mai napig is tisztázatlan. Ferenczy Valér ma főlkéréselt bennünket s megkért, írjuk meg a négy elveszett kép történetét. Hátha így mégis valahogy sikerül a nyomukra bukkanni.

A négy képet így írta le előtünk Ferenczy Valér. Az egyik kép egy Vörösruhás szöke leányt ábrázol. Életnagyságu mellkép, studium csupán egy nagybányai ismerősömről festettem — mondotta.

A másik a nagybányai Kereszthegy. Ezt a képet deszkára festettem, közvetlenül odavetett vázlatos munka. Szerettem a Kereszthegy motívumát. Egy nagyobb vázsnam is tanuskodik róla.

— Vízpartján este. Ez a harmadik el-

veszett festmény. Szintén tájkép, fára festve ez is s technikában nagyon hasonlít a másikhoz.

— Borus tennispálya címet adtam a

negyediknek. Fenyvesek között egy kis tisztás s néhány ólmos felhők is vannak a levegőben. Ködös, borus a hangulata, nagyon szereitem ezt a képet is.

Két magyar vértanu csontjait zsirért adja el Ausztria

Azzal a fantasztikusan érdekes kéréssel fordult Olaszország az osztrák kormányhoz, hogy adja ki neki Oberdank Vilmosnak, az egykor sokat emlegetett szabólegénynek a földi maradványait, aki tudvalevően Triesztben merényletet követett el Ferenc József király ellen és akit emiatt kivégeztek.

Az osztrák kormány azonban csak hiányosan tudja teljesíteni az olaszok kívánságát, mert Oberdanknak hiányzik a koponyája. A koponyát ugyanis annak idején tanulmányi célokra leküldték a zágrábi egyetemnek, onnan meg később Prágába került. Már most, ha az olaszok teljes egészében birni akarják a csontvázat, Oberdank koponyáját a cseheknél kell keresniök.

Nevezetesebb és még érdekesebb a hír további része, amely így szól:

Bolgár komitácsik harca a román határon

Bukaresti tudósítónk jelenti: Dobrudzsában megint nem nyugosznak a bolgár komitácsik. Tegnap olyan eset történt, mely arra mutat, hogy a komitácsik akciójában részt vesznek reguláris bolgár csapatok is.

Cadiova határmenti község négy paraszt lakosa megbízást kapott az egyik bolgár határőrség parancsnokától, hogy vásároljanak neki két lovat Bazardszikban, amely román Dobrudzsza főhelye és csempészéket át a határon. Hogy a csempészes nyugodtabban menjen, a kérdéses estén Bulgáriából állig felfegyverzett grancsárok szöktek át Cadiovába, ahol a négy paraszt egyikének házában rejtőztek el. A lovatétel megtörtént és a grancsárok lóháton igyekeztek átszökni a határon. De a román grancsárok ébren voltak és észrevették a szökést. Megálljt kiáltottak a bolgároknak és mivel ezek nem akartak megállni, riasztó lövéseket adtak le. Erre a bolgár grancsárok, akik őrségen voltak, sortüzet adtak a román határőrökre. Egy román határőr, Cantea Alexandru hamar rogyott össze.

A puskaropogástól persze, megijedt a négy paraszt és a lovakat visszavitte a faluba. a határon át ideszökött bolgár grancsárok pedig elbujtak Cadiova község egyik árkába. A fegyverek zaja felzavarta a cadiovai csendőrsöt is; parancsnoka kiszaladt az uccára és éppen arra tartott, ahová a bolgárok rejtőztek. A sötétben nem vette észre őket és ezek hátulról puskaszállal a földre terítették. Ezután az éj leple alatt visszaszöktek Bulgáriába.

Másnap reggel szigorú vizsgálat indult meg. A négy parasztot,

A jugoszláv kormány azzal a kéréssel fordult az osztrák kormányhoz, adja ki neki Zrinvi és Frangepán (a szerbek szerint Zrini és Frankopan) csontjait.

Az osztrák kormány a legelőzékenyebben megígérte a kívánság teljesítését, de

a két mártir csontjainak átengedéséért kárpótlásul két vagon zsirt kért.

A csere létre is ött.

Arról már nem szól a bécsi hír, hogy ezek után, a mostani rohamos drágulás mellett, mit fognak követelni a csehek Oberdank koponyájáért. De legmeglepőbb az, hogy Zrinvi Péter és Frangepán Ferenc, a két magyar vértanu földi maradványai felett Jugoszlávia és Ausztria alkudoznak.

zónaparancsnoknak, de ez visszautasította. Erre a román parancsnokság Varnában tett jelentést az esetről és szigorú vizsgálatot kért.

Éjszakai lumpok utcai botránya

A csöndes Szaniszló-utcaat éjszakaról-éjszákára hangos duhaj lumpok lármája veri fel. A sűrű gesztenyefasortól amugy is sötét utcában napról-napra durva heccet rendeznek garázda emberek. Annál könnyebben tehetik ezt, mert az elhagyatott utcában rendőrt nem igen látni. Vasárnap éjszaka egy hangos társaság a Szaniszló-utcán végig felfeszítette az ablakok alatt levő bádogcsövédőt. Minden ház ablaka alatt felfeszített bádogdarabok jelzik a csendháborítók sikeres munkáját. A Szaniszló-utcai háztulajdonosok Catana rendőrprefektus ur figyelmébe ajánlák ezt az esetet és kérik, hogy rendőrszposzt kirendelésével vessen véget ezeknek az állapotoknak.

PONTOS MEGHATÁROZÁS

Egy nagyobb társaság ül a kávéházban és szidia a rossz feketét. A tulajdonos védekezve mondja a törzsvendégeknek:

— De uraim, hiszen ez a legjobb kávé, ebben csak jó anyagok vannak!

— Van ebben jó is, és van benne rossz is — mondja egy ifju jogász.

— Hogy-hogy?

— Jó, hogy nincs benne cókória és rossz, hogy nincs benne kávé.

Orth János spiritiszta szeánsza

A főherceg, akit elnyelt a tenger...

Románia területén kizárólagosságot jogal közli a NAGYVÁRADI ESTILAP.

Nem sokkal az Assasinák sikere után, Gianni ismét az érdeklődés központjába került. Ekkor a spiritizmus ellen szállt sikra. Mr. Harry Bastian, a világhírű spiritisztának János Szalvátor főherceg által történt leleplezéséről igen sokat írtak már. Gianni maga is megírta az esetet egy igen szellemes broszürában.

Ezt az epizódot most mégis elbeszélem, mert fontos, eddig ismeretlen adatokat fűzhetek hozzá.

A nyolcvanas években Bécs „nagy divatja” a spiritizmus volt. Ugy arisztokraták, mint polgári házaknál estéről-estére asztalt táncoltattak, férfiak és nők fél éjszakákön át elüldögéltek, várva a szellemeket. Egy buzgó spiritiszta, a spiritizmus legnagyobb bécsi apostola,

Hellenbach báró ebben az időben meghívta Bécsbe Bastiant, a világhírű spiritisztát. Ekkor még Gianni maga is spiritiszta volt.

1884 januárjának utolsó napjaiban eljött hozzánk Gianni és elmesélte, hogy a Wollzeile 30. szám alatti lévő palotájában, ott, ahol most az Apolloneum van elhelyezve, spiritiszta szeanszt tartanak, melyen Bastian is részt vesz. Ekkor így szólt hozzá férjem:

— Hogy lehet az, hogy egy olyan

Copyright 1923. by „Die Stunde” Vienna

eszes ember, mint Ön, himi tud ebben a svindliben?

Gianni hevesen válaszolt:

— Önnél sokkal műveltebb emberek is hisznek a spiritizmusban és épen Ön akar engem ettől eltéríteni?

Vicenzo így folytatta:

— Hát tudja, minden embernek van egy kis műveltsége a maga módján, nekem pedig azt mondja a józan eszem, hogy ami Bastian körül történik, az svindli és biztosítom, hogy én képes volnék ezt a szédelgést leleplezni.

Gianni gúnyos arcot vágott:

— És hát hogy is gondolja ezt tulajdonképen Vicenzo?

Férjem így felelt:

— Már én bizony garantálom érte, hogy leleplezném a fickót.

Fél éjszakán át össze-vissza beszéltek erről. Következő este azonban újra eljött hozzánk Gianni és így szólt:

— Egész éjjel nem aludtam maga miatt Vicenzo.

— Ó, csak nem a miatt a buta história miatt, avval a svindler Bastianai?

— De igen, — vélte Gianni — még mindig ez motoszkál a fejemben, azóta már a trónörökösrel is beszéltem feőle. Az első pillanatban ő is épu magán kívül volt a maga ajánkozása miatt, mint én.

Csak a szeansz előtt egy nappal

mondta el férjem Gianninak, hogy mi módon leplezné ő le Bastiant.

Harry Bastian, ki magát a mágia professzorának nevezte, valamivel negyvenen fölül járó középtermetű férfi volt, barna szemekkel, fekete hajjal, sárgás arcszinnel és rövid körszakállal. Annak a napnak délelőttjén, melyen a szeánsz megtartandó volt, megjelent Gianni palotájában. Gianni egyszerű civil ruhát vett magára és úgy sürgött-forgott Bastian körül, mintha holmi titkár vagy elé le volna. Bastiannal inkognitóban érintkezett a saját palotájában. Ki akarta őt fűrkészni.

Megmutatta neki a szalont, ahol az uraságok ülni fognak és azt a kisebb szobát, melyet Bastian számára utaltak ki, úgy mint egy jobbfejű inas. Bastian is úgy kommandírozta ide-oda mint egy szolgát: Hallja, hozzon meleg vizet; erre meg arra van szükségem stb. stb. Gianni pedig mindenre azt mondta: „Kérem”, mindent megtett, amit kért tőle és egy szóval sem árulta el magát.

Este aztán megjelentek a vendégek: Rudolf trónörökös, Jenő főherceg, Heilenbach báró, dr. Wiederhofer udvari tanácsos, Bauer kapitány. ki Giannihoz volt beosztva és még sok más ur. Bastian sok hókus-pókuszot csinált. Misztikus félhomályban dolgozott, édes szférikus muzsikánál (ezt a kifejezést használta) és közben spiritiszta szerszámaival tett-vett, a haranggal, a zenélő órával, a gitárral és a foszforeszkáló táblával.

Az első szeánsz zavartalanul folyt le. A félhomályban megjelentek a szellemek és kopogással jelt adtak. Gianni és a trónörökös élesen megfigyelték Bastiant és semmi gyanúsat nem vettek észre. Két nappal később megtartották a második szeánszot. Ekkor Rainer főherceg, Károly István főherceg és Batthyány herceg is jelen voltak. Ekkor úgy Gianni, mint Rudolf gyanút fogtak és egy harmadik szeánsz, mely tíz nap múlva folyt le, férjem utasításai alapján jártak el, hogy Bastian leplezését végrehajtsák.

Bódis Ferenc

arany, ezüst, óra
és ékszerárú üzlete

Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 1

Nagy választék Olcsó áruk

Allandó újdonságok
minden fazonu ezüst
és alpacca ridikülökből

Készít, javít, átalakít, vesz, elad, cserél

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: **Hazajáró lélek**, Kiss Gyula főléptével, bérleten kívül.

Szerda: **Szerencsetánc**, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, rendes helyárakkal, bérleten kívül.

Csütörtök: **Bátor Salamon** bohózat, újdonság először, A bérlet 22. szám.

Péntek: **Bátor Salamon** bohózat újdonság másodszer B bérlet 23. sz.

Szombat délután: **Ártatlan Don Juan** Sarkadi Aladár vendégfelléptével, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: **Aranykakas**, bohózat, bérleten kívül, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, rendes helyárakkal.

Vasárnap délután: **Az Éjkirálynője**, mérsékelt helyárakkal. Sarkadi Aladár vendégfelléptével.

Vasárnap este: **Tatárjárás**, bérleten kívül, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, rendes helyárakkal.

KÖVESSE A RENDŐRT

és viseljen Ön is **BERSON-GUMMISARKAT** és **GUMMITALPAT**
Megkönnyíti a nehéz szolgálatot, hideg és nedvesség ellen véd, zajtalanul járunk rajta

Berson-Gummisarkot és Gummitalpat

tételesen, cipészével még ma a cipőjére,
soha mást nem fog viselni.

Hétfő: **Az Aranykakas**, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, A bérlet 24. sz. rendes helyárakkal.

— **Hazajáró lélek**. Ma este bérleten kívüli előadásban Kiss Gyula felléptével Zilahi Lajos szenzációs színműve, a **Hazajáró lélek** lesz a színház műsorán. A főszerepeit e nagyszerű színműnek Tóth Elek, Jósika, Pogány, Harsányi, Galambos, Bereng és Katona játsszák.

— **Szerencsetánc Sarkadival**. Holnap a nagy sikerrel felújított **Szerencsetánc** táncos operette lesz a színház műsorán bérleten kívül Sarkadival a páholynyitógató szerepében. A többi szerepeket Pintér Zilahi, Borovszky, Misoga, Galambos és Vigh játsszák.

— **A Bátor Salamon**. Igen érdekes és fölötté mulatságos bohózatot mutat be a színház csütörtökön este Bátor Salamon a címe, s kitűnő alakjainál és helyzetkomikumánál fogva állandó kacagásba fogja tartani egész estén át a közönséget. A Bátor Salamon főszerepeit Benes, Körösi, Gálfi, Kertész Mancsi, Tóth Misoga, Harsányi, Vigh, Sorr, Balassa, Madas és Béhr Matyi játsszák. A Bátor Salamon bohózat, melynek szerzői már az Ártatlan Don Juanban megkacagatták a közönséget ezen darabjukkal föltétlen nagyobb hatást fognak elérni. A darabot Tóth rendezésében fogjuk látni, mely csütörtökön A és pénteken B bérletben lesz a színház műsorán.

— **Sarkadi Aladár újabb vendégfellépései**. Négy esti és két délutáni előadásban lép fel Sarkadi Aladár a Vígsházban kitűnő művésze a hét műsorán. Szerdán este a **Szerencsetáncban**, szombaton és hétfőn az **Aranykakas** énekes bohózatban, vasárnap este a **Tatárjárásban**, szombaton délután az **Éjkirálynője** énekes bohózatban játszik Sarkadi. Az esti előadások rendes helyárúak a délutáni előadások dacára Sarkadi fölléptére mérsékelt helyárúak lesznek. A **Szerencsetáncban** Pintér, Zilahi, Borovszky, Galambos és Misoga játsszák a főszerepeket.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

* Hét és fél leiert klasszikus kottákat csak a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában vehet, ahol minden kotta megvan.

Tizennégy lakó válasza a háziurnak

A *Nagyvárad Estilap* olvasói már ismerik azt a harcot, amely **Ullmann Rezső**, a *Calea Victoriei* (volt Kolozsvári-ut) egyik bérházának volt gazdája és a ház lakói között végbement. A vízművek igazgatósága ugyanis elzáratta a szobán forgó ház vízcsapját, mert a volt házigazda állítólag adós maradt a vízdíjjal, amit a lakók nem akartak megfizetni. **Ullmann Rezső** erre az *Estilap*-ban kijelentette, hogy ő nem maradt adós a vízdíjjal és különben is a lakók részéről elhangzott panaszok indokolatlanok, mert ő, mint házigazda nevetségesen alacsony házbérekért fizettetett, volt köztük, aki még ezzel is adósa maradt, sőt több bérlőjétől el sem fogadott bért.

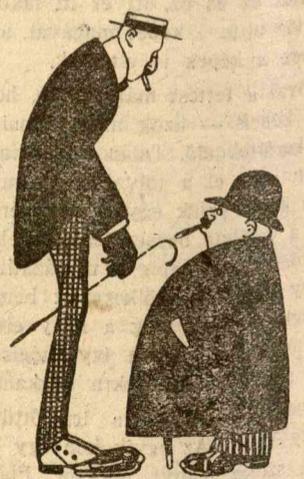
Most a tizennégy lakó, akiket az új házigazda november elsejére ki akar tenni lakásukból, újból felkeresett bennünket. Részletesen kifejtik a lakók, hogy ők igenis mindig a legpontosabban fizették a házbért **Ullmann Rezsőnek** és azt állítják, hogy azok az adatok, amelyeket **Ullmann Rezső** a neki fizetett házbérekre vonatkozóan lapunk rendelkezésére bocsátott, nem fedik a tényleges helyzetet, mert ők mindnyájan jóval magasabb házbért fizettek azoknál. Azt is hajlandók igazolni a lakók, hogy a vízdíjakat rendszeresen fizették. Végül kijelentik, hogy biznak a prefektus jóindulatában, amelylyel a közigazgatás feje meg fogja akadályozni, hogy tizennégy szegény családot télvíz idején az utcára tegyenek.

Egy új Könyv, mely mindenkit érdekel

„Nagyvárad Város Utműtató Tanácsadó Cimtára” cím alatt rendkívül érdekes, invenciozus tartalmu könyv jelent meg a nagyváradai könyvpiacra. A vastkos kötet, mely közel 350 oldal foglal magában, felölel minden fontos tudnivalót, amire bármilyen tekintetben, manapság egy váradlakosnak, vagy Váradra érkező idegennnek szüksége lehet Utlevél, vám, utazási ügyekben, a repatriálásról, bizonyítvány beszerzés körüli eljárásokról, bizonyítvány beszerzés körüli eljárásokról, üzleti és peres ügyekben, általában mindenről felvilágosítást ad a könyv leglekiismeretesebb precizitással. Tá-

jékozást ad valamennyi működő társadalmi, vallásos, kulturális és jótékony egyesületről és intézményről. Betűrendben és szakmánként ismerteti a pénzügyintézeteket, gyárakat, kereskedelmi és ipari vállalatokat és irodákat, cégeket, áruházakat, raktárakat, az összes kereskedőket és iparosokat. Közli az új és régi uccaneveket két turnusban. Nagyvárad város térképét az új ucca nevekkkel, továbbá Bihar vármegye összes járásait, jegyzőségeit és községeit régi és új neveikkkel. Egyik legnagyobb gyakorlati értéke a könyvnek az, hogy valamennyi telefon előfizető szerepel benne, magyar fordításban, azok is, akik a telefonkönyvből még hiányoznak. Közli az ügyvédek, orvosok, mérnökök, újságok, művészek, továbbá a művészeti és más magániskolák teljes címjegyzékét.

E szűk helyen lehetetlen felsorolni a könyvnek rendkívül gazdag tartalmát, hiszen csak a tartalomjegyzék 8-10 oldal tesz ki. A könyvet **Horváth József** rendőrkapitány, az államrendőrség kihágási osztályának vezetője állította össze a román elnevezések feltüntetésével, hogy a közönség megismerje azokat. A szerkesztés munkáját nagy figyelemmel és precizitással **Iványi F. József** újságíró látta el. A könyv, melyet a „Kosmos” nyomda állított ki izlésesen, minden könyvkereskedésben, hirlapárudában és tőzszébe is kapható. Ára 75 lei.

Utlevelét

pontosan és gyorsan csak a

Hegedüs hirlapiroda
vizumoztatja Telefon 18-01

A polgármester bukaresti utazása

Dr Bucico Koriolán polgármester holnap délután Bukarestbe utazik. A polgármester magával viszi az új városi adók jóváhagyására vonatkozó tanácsi határozatot, a póthitel megszüntetésére vonatkozó előterjesztést. Intézkedést kér továbbá az övőhelyezése ügyében, valamint a fürdő ügyében. Azonkívül megsürgeti a polgármester a tisztviselők kinevezését a belügyminiszteriumban.

Egy váradai nagykereskedő fosztogatói

Nagyszabású üzletfosztogatás ügyében vezette be a nyomozást nagyváradai államrendőrség bünyügyi osztálya. A nyomozás még kezdetleges stádiumban halad, de kiszivárgó hírek szerint szenzációs részletek kerülnek nyilvánosságra.

A feljelentést egyik ismert fűszernagykereskedő tette, akinek raktárát már hónapok óta dézsmálgatták a cég alkalmazottai. A rendőri sajtóiroda egyelőre a legnagyobb titoktartás mellett kezeli az ügyet, miután a fűszernagykereskedés alkalmazottain kívül számos ismert orgazdát is kompromitál az ügy.

A bünyügyi osztályon a korai reggeli órákban kezdődtek meg a kihallgatások és előjelek szerint számos letartóztatás várható. A cég kára hozzávetőleges számítás szerint meghaladja a százezer lejt.

A dollárkirálynő konyhalány

Szabadkáról jelentik: A zombori árvaszék néhány nappal ezelőtt arról értesítette Hemela Éva kiskorú tót mindegyes nagybátyját és gondnokát, Hemela István piniciai földmivest, hogy unokanőgye és annak két testvéröccse száznyolcvanezer dollárt örökölt Amerikában elhunyt apjuktól. Az apja, Hemela András tizenkét évvel ezelőtt vándorolt ki Chicagoba, ahol gyár munkás lett. A vagyonát és három gyermekét otthon hagyta és amíg a háború ki nem tört, rendszeresen küldött haza pénzt családjának. A háború kitörése után a Hemela család nagy nyomorba jutott, mert az új világból nem lehetett pénzt küldeni Európába: a kivándorolt Hemela bankba rakta megtakarított pénzét, azzal a reményekkel, hogy ha visszatérhet majd azülőfalujába, akkor magával viszi és eladja majd rajta egy kis vityilót valami pénzzel Pincéden magának. Erre azonban sohasem került sor, mert 1919-ben Hemela András gyári tűznek esett áldozatul és belehalt égési sebeibe. A gyászról özvegye az amerikai konzulátus felé értesült és arról is hirt kapott, hogy elhunyt férje után maradt valami pénzecske, mert a gyár köteles kártérítést fizetni, azonkívül Hemela András életbiztosítást is kötött régebben a The Mutual of Life Insurancenál, továbbá az egyik chicagói bankban is maradt megtakarított pénze.

A zombori árvaszék — minthogy közösen Hemela Andrásné, másfél évvel ezelőtt meghalt — a három árva gondnokul Hemela Istvánt jelölte ki gondnokul

aki az árvaszék után érdeklődött az Egyesült-Államok jugoszláviai képviselőjénél hogy mekkora örökség maradt gyámoltjaira. A válasz csak most érkezett meg: Hemela Éva és két öccse tí-

szennyolcezer dollárt örökölt elhunyt apjuktól. Hemela Éva édesanyja halála óta egyik szabadkai szállító szolgálatában áll mint konyhaleány.

Ismét maximalizálják Váradon a közszükségleti cikkek árait

Nagyvárad város publikumát a legutóbbi napokban kellemetlen meglepetés érte. A legfontosabb közszükségleti cikkek vagy teljesen eltűntek a piacról, vagy pedig olyan méregdrága áron kerültek forgalomba, hogy igazán csak kivételes egyének juthattak hozzá.

Miután a helyzet egyre komolyabbá válik a városi közellátási bizottság igen helyesen újból elhatározta az elsőrangú közszükségleti cikkek maximalizálását. A kalmunk volt ez ügyben dr

Vostinár János főjegyzővel beszélgetni, aki a következőket mondotta az Estilap munkatársának:

— Már régebben foglalkozunk azzal a tervvel, hogy az elsőrangú élelmiszeket újból maximalizáljuk. Az új maximális árakat előreláthatóan november elsején léptetjük életbe és akik az árakat nem tartják be azok ellen az uzsoratorvény idevonatkozó szakaszai alapján járunk el.

A varsói kormány szenzációs proklamációja

A lengyel forrongás

— Az Estilap eredeti tévirata —

Varsóból jelentik: A citadela rombolás ügyében a miniszterelnök proklamálta, hogy Lengyelország belpolitikai helyzetét aggasztónak látja. Számos merénylet után a citadela robbantása

bizonyítja, hogy Lengyelország állami léte ellen irgalmatlan harc indult meg. A bujtogatás oly nagy, hogy annak következményei kiszámíthatatlanok.

Repülőgépen ment egy német professzor a beteg Trockijhoz

— Budapesti tudósítónk tévirata —

Münchenből érkező jelentések egy nem mindennapos érdekességű repülőgéputazásról beszélnek. A kampós keresztesek fővárosában fölrepült tegnap egy gép, amely utasával együtt Moszkva felé vette az utját. A gép utasa nem más, mint Sauerbrück orvostanár és asszisztense, akik egyenesen Trockijhoz, Moszkvába repültek. Ugyanis

Trockij betegsége az utóbbi időben annyira elhatalmasodott, hogy a legsürgősebb beavatkozás vált szükségessé. Ezért hívták meg sürgősen a müncheni orvostanárt, aki már több ízben is kezelte Szovjetország hadügyi népbiztosát, akihez a népbiztosnak legnagyobb bizalommal fűződik.

Bethlen beszámolt a magyar nemzetgyűlésen

Meg kell egyezni az utódállamokkal

— Budapesti tudósítónk tévirata —

A magyar nemzetgyűlés hétfőn ült össze, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök beszámolóját genfi tárgyalásairól meghallgassa. Bethlen hangsúlyozta, hogy

a magyar külpolitika legsürgősebb teendőjének az utódállamokkal való megegyezést tartja.

Bethlen beszámolójához a nemzetgyűlés valamennyi pártjának szónokai hozzászóltak. Peidl Gyula (szociáldemokrata) Masaryk cseh köztársasági elnöknek egy nyilatkozatából úgy látja hogy Bethlennek nem sikerült a külföldön a bizalmat helyreállítani. A kormány — Peidl szerint nincs abban a helyzetben, hogy a nemzet bizalmát maga mögött állónak mondhasa. Álláspontja az, hogy a nem-

zetgyűlésnek együtt kell maradnia.

Gömbös Gyula szerint Magyarországnak a kisantanttal szemben reálpolitikát kell folytatnia.

A miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy az ország szuverenitását megőrzi, Gömbös kö-

Ghica herceg betörőjét elfogták Nagyváradon

Veszedelemes betörőt tett ártalmatlanná a nagyváradai rendőrség bünyügyi osztálya. Az elmúlt napokban Constanzában kifosztották Ghica hercegnek a strada Tomin levő villáját. A betörő rengeteg értéktárgyat vett magához és nyomtalanul eltűnt a városból.

A rendőrség ma délelőtt vá-

radban elfogta Bott János 19 éves fiatalembert, aki beismerte, hogy ő vezette a herceg villájában történt betörést. A rendőrségnek sikerült az ügyben szereplő néhány váradai orgazda kizárását is megállapítani és a detektívek most szedik össze a postom áron eladogatott hercegi holmikat.

rénítésát megőrzi. Gömbös köszönettel fogadja. Haller István kívánja, hogy ha már a külföldi kölcsön elkezdhető, legalább első gazdasági politikával kell kihasználni. Az elnapolás ellen szól.

Horváth Zoltán (függetlenség) a nemzetgyűlést feloszlatásának tartja.

Meskó Zoltán (48-as kisgazda) szemrehányást tesz a kormánynak. Egy évvel ezelőtt — úgy mond — kapcsolatot kerestünk Belgráddal. Ezt a kormány megtagadta, sőt hazaárulással vádolta azokat, akik jugoszláv orientációra gondoltak.

Végül a miniszterelnök válaszol a felszólalásokra. A házat a miniszterelnök javaslata szerint bizonytalan időre elnapolták.

Megegyezett a román kormány Wickers angol bankárral

Az Argus jelentése szerint Douglas Wickers angol bankár és a román kormány között lefolyt tárgyalások sikerrel jártak. A megállapodás részletei azonban még ismeretlenek. Hirszerint Wickers vagy vasuti anyag szállítására kötelezi magát, vagy pedig hosszabb lejáratu kölcsönt nyújt Romániának. Minden esetben bizonyos azonban, hogy az angol Wickers-művek hatalmas szállításokat fognak lebonyolítani. Az Argus közli a Financial News angol pénzügyi szaklap cikkét is, amely azzal végződik, hogy Anglia a Balkán legnagyobb vasipari vállalatában a „Balkáni Krupp-művek”ben megfelelően részesedik, aminek gazdasági jelentősége igen nagy.

MAI ZÜRICHI NYITÁS

BERLIN	---
NEWYORK	55650
LONDON	2526
PÁRIS	34
MILANO	2550
PRÁGA	166250
BUDAPEST	0030750
BUKAREST	260
BÉCS	0007850

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	146
OSZTRÁK KORONA	330
MÁRKA	---
FRANCIA FRANK	1335
CSEH KORONA	640
SVÁJCI FRANK	3860
DOLLÁR	217
LIRA	988
FONT STERLING	987

KOTTAUJDONSÁG

Rózsavölgyi Album
Moravetz Album
Asszonyok bolondja (operett)
Nyilik még a sárga rózsá...
Zsigóletto (opacstanc)
Három grácia (operett) stb.

és minden más kotta kapható a
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
zenemű osztályában

Dombornyomású névjegyeket

monogrammos és szöveges levélpapírokat, PÉCSÉTBÉLYEGEKET, címkéket stb. stb. gyönyörű kivitelben és ízletesen készít

„Sunfield“

dombor-műnyomda
Oradea-Mare, Str.
Vlahuta 29. szám

Papirhulladékot

bármily mennyiségben

VESZ

SONNENFELD A. R.-t.
Károly herceg-utca 6 sz.

Teljesen új topolya háló olcsón eladó

Megtekinthető

Kirschner és Tsa

r. t. raktárában Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) Andrányi Károly vasúzet mellett

Előkelő nagy helyi bank azonnali belépésre keres

románul és magyarul
perfektül levelező

gépirónót

Referenciákkal felszerelt ajánlatokat kérünk a Hegedüs Hirlapirodába „Perfekt levelező” jelige alatt.

Fűszerkereskedők figyelmébe!

Tiszta fehér

kétszer raffinált petroléumot

hordóvétnél házhoz szállítva aj nlunk

„ECONOMIA” kereskedelmi és ipari részv.-társ. Oradea-Mare
Telefon 858, 1456 sz.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

P. Jenő Bucurest. Levél megérkezett, felszólítás csak azért ment, hogy alkalmunk legyen magától levelet kapni. Minden kívánsága szerint elész intézve. Rágalom, amit nevezett úiságról ír. Emlenkezőleg naponta többször. Összes nőktől üdvözet. Vezető főnök. 585

LAKÁS

KOMOLY tisztviselő világos, szép butorozott szobát keres a város központjában lévő családnál. Ajánlatokat a Hegedüs hirlapirodába.

ALKALMAZÁS

NÉMET kisasszony nagyobb fiúhoz azonnal felvétetik. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 497

KÖNYVVEZETÉSBEN és levelezésben jártas, nőtlen fiatalembert keresek vidékre, teljes ellátást is adok. Ajánlatok Róth Armin cég Szalonta kérek. 554

KERESÉK fiatal ügyes fűszerkereskedő segédet, ki románul beszél és egy kifutót azonnali vagy elsei belépésre Novák fűszerüzletébe. 591

JOBBA gyermekeleányt, ki takarítást is vállal azonnali belépésre keresek Rippnerne, strada Arany János utca 4. 589

ÜGYES fiut tanulónak felveszünk Kultura Papirnagykereskedés Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-u.) 8. sz. 587

ÖNÁLLÓ férfi angol munkás és erős kézileányok felvétetnek. Csakis ügyesek jelentkezzenek. Auspitz, Str. Alexandri (Teleky-u.) 40. 583

FIATAL segédek a fűszer szakmából felvétetnek Kurländer és Ullmann r. t. 586

SZOBALÉÁNY felvétetik Szalai Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 47. 584

EGY manikűrös leány felvétetik Zsigován fodrásznál Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 53. 572

MINDENEST jó bizonyítvánnyal 2 személyhez felveszek, strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 17. II. em. 11. 581

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ Str. Sf. Ladislau (Körös-ucca) 57. sz. ház italméréssel, átadható lakással, kerttel, istállóval. 570

ELADÓ 12 személyes márkás kávé és moka porcellán készlet. Bulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. 567

JÖMENETELÜ kapualja és egy fűszerüzlet berendezés elköltözés miatt eladó. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 563

ELADÓ ebédülő perzsa, kisebb átvető perzsa, smirna szőnyegek, képek, indiai ezüst sál, fehér és fekete kócsag, egy női báránnyőr bekecs, egy nyest és egy barna róka boa, kötött ruhák, női kosztüm, kötött kabát, ebédülő csillár, fehér virágállvány, sezlón, 6 személyes porcellán étkező szerviz, 3 és fél m. fekete szövet olcsón, függönybe való klóplí csipke és betét, csello és hegedü, perzsa és silskin gallér. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 594

EGY jó karban levő gyerekkocsi eladó. Cim: Velencepart 39., az udvaron jobbra.

FÉRFI fekete finom télikabát eladó második lakás str. Lakatos u. 13. 590

ELADÓ elsőrangú minőségű damaszt 6 és 12 személyes étkező és színes uzsonna abroszok, szalvétákkal olcsón, továbbá selyem batik kicsi és nagy lámpaernyők választékban, rózsaszín selyem vatta és sárga selyem pehely paplan, 2 zöld szövet ágyszerítő abroszszal nagyon olcsón, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 593

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen kézimunkákat, fehérneműket (esetleg fix-re is) porcellánokat, szőnyeget, képeket. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 592

MAHAGONI ebédülő butor, függöny, ruaszekrény, villany luszter eladó. Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-u.) 26. 588

RAGLÁN, TÉLIKABÁT és ÖLTÖNY SZÖVETEK olcsó bevásárlási forrása SZÉKELY

posztáárúháza Str. Avram I (Kossuth-u.) 5

HASZNÁLT, jó karban levő hordókat ajánlok nagyban és kicsinyben. Berkes Str. Gojdu (v. Beöthy Ödön-ucca) 29. 455

FUTÓSZŐNYEGET használtat jókarban levőt megvételre keresek. Cim Hegedüs hirlapirodában. 439

JÖMENETELÜ üzlet lakással és pinccével elköltözés miatt azonnal átadó. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 564

ELADÓ jó karban levő sezlón Bulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. 568

ELADÓ HÁZAK

Szállási Dezső-u. Uri-uccán, Szent János-u. Szaniszló-u. Hodosi-u. Bunyitav Liget, Mocsár-u. Páris-u. Gyár-u. Kolozsvári-u. Smetka-u. Hodosi-u. Berkovits-u. Szőlőtelep, Damjanich-u. és még a város minden részében beköltözhető házak 65 ezer leától 3 millióig, vannak lakások, üzletek, szőlők, földek, birtokok. Ha lakását, házát, földjét, butorozott lakását eladni, kiadni, cserélni akarja forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan azonnal elintézem. Lakásokat 24 órán belül eladok. — Bizományba bármit elfogadok.

WEISZ GIZI közvetítő irodája

Str. T. Pogratul (Nyemca-utca) 4. Str. Bratianu (Szaniszló-u.) sark

Reszelők és ráspolyok újravágását vállalom

Ócska reszelőket és ráspolyokat veszek. — Tanulói felveszek ellátással.

MAAR Alexandri (Teleky)-u. 45

Eladó ház

A város központján átadható nagyobb fűrdőszobás lakással, továbbá lakásnak, irodának vagy ipari célra használható nagyobb helyiségekkel, nagy udvar, nagy kert sürgősen eladó Cim a Hegedüs Hirlapirodában

Schwartz ékszerész

Str. Vulcan Nagy Sándor-utca 1 sz. alatt

Vesz, elad

cserél

Brillians, arany és ezüst tárgyak töltés választék Saját modern műhely!

Készít, javít, átalakít

Gyermeke lesz

a legelegánsabb a korzón, ha gyermekocsiját

Szöke Miklós-nál

Str. Vlahuta 22. szerzi be.

Ugyanott új huzatok, ernyők, gummitások és mindennemű javítások a legolcsóbban és leggyorsabban készülnek.

Utleveleket, Vizumokat

a leggyorsabban és a legpontosabban elintéző,

Díjmentes felvilágosítás

SCHREIER

Parcul Stefan cel Mare Tisza Kálmán-tér 1 sz. Vármegyeháza mellett.

ASZÓDI

új termései theái

megérkeztek. Tavalyi rum literje továbbra is 26 lei. Kávé különlegességeim naponta frissen és melegen kaphatók

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden nagyságban, hencsartakarók, függönyök, hálósobák nagy választékban. Wertheim kasszák minden nagyságban, leszállított árakban

Beck és Benjámín

Strada Loganicenu (Várny Zsigmond)-u. 11. Telefon 1703

Eladó uri magánház

Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-uccán) 4 szoba, konyha, előszoba, fűrdőszobás azonnal elfoglalható lakással. Ára 340 ezer lei. Értekezhetni

ARDEAL Str. Ep. Ciorogariu (volt Uri-utca) 8 szám. — Telefon 203 szám

B-wdul REGELE FERDINAND No. 9 Özv. Petríné látszerész Üzletében Steppercukrászda mellett. Tekintse meg

HERBST

Ékzerész óra raktárát, és a kirakatban az árakat. Brilliantot, arany és ezüst dísztárgyakat, órákat olcsón elvásárolhat. Brilliant, arany és ezüst magas árakat fizetek!

Sonnenfeld Adolf r.-t. Nagyvárad